

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΘΟΡΙΚΩ

Αι ύπο της Αρχαιολογικής Έταιρίας ένεργουμεναι εν Θορικῷ ἀνασκαφαι ἀπεκάλυψαν ἔνθε μὲν 2 τύμβους ἡγεμονικούς, ἔνθε δὲ τὰ ἐρείπια ἀνακτόρου. Οἱ τύμβοι απέγουσιν ἀλλήλων περὶ τὰ 250 μέτρα· ὁ κυκλικὸς εὐρίσκεται: 20-30 μέτρα κάτω τοῦ ἀνακτόρου· τοῦτο εἶναι ἔκτισμένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀκριβῶς τοῦ Θορικοῦ βράχου (ύψος ὑπὲρ οὐλασσον μέτρα 120-130). Οἱ εἰς τῶν τύμβων εἰνε πρωτοφανῆς διὰ τὴν ἀλλειψοῦσιν σχῆμα του, δὲν ἀπεκαλύψῃ δὲ ὅλως εἰσέτι ὃς ἐπαπειλῶν πτῶσιν. Οἱ ἔτερος φέρει: τάφους 5· τούτων ὁ εἰς κεῖται: ὑπὸ ὅλον, πρᾶγμα ἐπίστης πρωτοφανές. Λιμφότεροι οἱ τύμβοι: εἶναι συλημένοι.

Βούρηματα μέχρις ὥρας προέκυψαν:

2 πόρπαι, μία μὲν ἔξι ἡλέκτρου σχῆματος τετραγωνικοῦ ἐπιμήκους, ἄλλη δὲ ἐκ χρυσοῦ, δύοις πρὸς δύο παρακείμενα τάλληρα.

1 χρυσοῦς δακτύλιος διαμέτρου 12 χιλ.

1 κτένα ἔξι ἐλεφαντίνου ὅστοῦ διὰ τὸν κόσσοντον τῆς κόμης (κότσον), μετὰ σιλοκάλως ἐπεξειργασμένης λιθῆς μήκους ἐν δόλῳ 150 χιλ.

1 βελόνη ἰσομήκης καὶ ἔξι ἐλεφαντίνου ἐπίστης ὅστοῦ.

10 περίπου σφραγίδων (χάνδραι) ἔξι ὅλου, λάσπιδος κτλ. Βέλη λίθινα λεπτότατα ἐπεξειργασμένα.

1 φαρέτρα ἔξι ἐλεφαντίνου ὅστοῦ, μήκους 200×100 χιλ.

Φύλλα χρυσοῦ σχῆματος φύλων δάφνης καὶ μυρσίνης.

1 δίσκος μολυβδίνος διαμ. 150 χιλ. καὶ πάχους 15 ψέρων ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐπιφανειῶν συγκεντρικοὺς δακτύλιους ἐγγρόσους. Τοιούτοις δίσκοι εὑρέθησαν εἰς ἄλλους τάφους δύοις ἐν ἔως τῷρα. Οἱ κ. Χρ. Τσούντας θεωρεῖ αὐτοὺς ὡς νομίσματα.

1 σκελετὸς ἀνθρώπου ἄριστα διατετηρημένος καὶ πολυτιμότατος διὰ τοῦτο. Ολίγιστοι ὑπάρχουσι τῆς ἐποχῆς ταῦτης σκελετοῖς καὶ δὴ οὐχὶ ἀκέραιοι.

Τεμάχιοι ἀγάλματος (χείρες καὶ πόδες) Διὸς καὶ Ἀπόλλωνος μαρμάρινοι.

1 ἀγγείον μαρμάρινον καὶ πλήθυς ἄλλων κεραμίων τεθραυσμένων. Τὰ τεμάχια τῶν εὐοίσκονται ὅλα, δὲν μένει δὲ παρὰ μόνον ἡ συγκόλλησις. Τὰ ἀγγεῖα εὐρίσκονται, ὅπους εἰς ὅλους τοὺς δύοις τάφους, τεθραυσμένα καὶ ἀναμιξις μετὰ ὅστας ζώων καὶ πτηνῶν καὶ ὅστρακων μαλακίων. εἰνε δὲ ὅλα ἀγγεῖα, ὅγι: διακοσμήσεως, ἀλλὰ γρήσεως οἰκιακῆς. Τὰ εὐρήματα πάντα εἶναι τῆς Μυκηναϊκῆς ἐποχῆς.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΑΥΠΤΩ

Κατὰ τὸν «Νεολόγον» Κωνσταντινουπόλεως, εἰς σπουδαίαν ἀρχαιολογικὴν ἀνακάλυψιν προέθη ἐσχάτως ἡ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Δεμοργὸν ἀρχαιολογικῆς ἀνασκαφᾶς ἀναλαβοῦσα ἐπιτροπή. Παρὰ τὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σακάρη τοποθεσίαν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀνεκάλυψε δύο ἄρχαιοις ἡ μᾶλλον οἰκοδομῆς ἐπεγκούσας τόπουν τάφου, δίοι κατεσκευάζοντο πρὸς ταφὴν τῶν ἄρχαιών τῆς Αἰγύπτου μοναρχῶν. Τούτων ὁ εἰς φάνεται διὰ ἀγήκεν εἰς τὸν βασιλέα Μερόκεν ἡ Μερά, ὡς ἔχαγεται ἐκ διαφόρων ἐνδείξεων, ἀποτέλεσται δὲ ἔξι οἰκοδομῆς περιλαμβανούσης 27 δωμάτων, καὶ εἶναι κεκοσμημένος διὰ παχυμεγίστου τινὸς ἄγαλματος, τοιῶν μεγάλων στηλῶν, πλείστων βωμῶν καὶ διαφόρων γραφῶν. Τὸ ἔτερον μνημεῖον, μικρότερον ὅγι, φαίνεται διὰ τὸ τοῦτο τοῦ βασιλέως Καμπίνη (), ἀποτελεῖ δὲ οἰκοδομὴν ἐξ 5 δωματίων.

Ωστάτως καὶ ἔν τινι ἄρχαιοι οἰκοδομῆματι, ἀνακάλυψθεντι ἐν Ἀ' Αΐουστρῳ, ἔρεθη ἐπὶ τίνος στήλης ἐκ γρανίτου ἀναγεγραμμένον τὸ δονούμα τοῦ βασιλέως Σαχάρως. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο διὰ στηλῶν καὶ κιόνων κεκοσμημένον τυγχανον, φαίνεται διὰ ἀνήκεν εἰς τὸν ἄνηκεν τῆς δημοτικῆς αἰγαλεούσας.

Βασιλέα Φετασισές. Ἐκτὸς τούτων ὁ κ. Δεμοργὸν ἀνεκάλυψε καὶ πολλοὺς ἀρχαίους αἰγυπτιακοὺς βωμούς, ὡς καὶ ἄλλα διάφορα τῆς αρχαίας αἰγυπτιακῆς τέχνης προϊόντα.

Αἱ ἀνασκαφαὶ τῶν Δελφῶν ἐπανελήφθησαν καὶ θὰ ἔξακολουθήσωσι κανονικῶς, θὰ ἐργάζωνται δὲ περισσότεροι ἢ πρότερον ἐργάται, ὅπως τὸ ταχύτερον ἀνασκαφῇ ὁ γώρος ἔκεινος.

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Πόσους θὰ πάρῃ στὸ λαϊμό τον ὁ Βεργαρδάκης μὲ τὴ «Φαῦστα» τον! Πόσοι θὰ πιστέψουν ὅτι ιρατοῦνται πιὰ δεμέρο τὸν Πρωτέα τῆς δραματικῆς τέχνης, καὶ δὲ φτάνει παρὰ μόνον ὅρεξη καὶ ὑπομονὴ γιὰ νὰ ξάμονται οι ἀντοί ἀποράλλαχτα ὅτι ξέναμεν ὁ Βεργαρδάκης! Ετελίσως πιά τὸ φῶς τῆς ποιήσεως τὸ εἰδωμα, τὸ μυστήριο τοῦ θριάμβου τὸ μάθαμε, τὸ φιλοσοφικὸ λίθο τὸν ηνδραμε. Τοιαυθίδια καὶ πάλι τραγωδία! Τὸ θέμα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, ξεφύλλισμα τοῦ Παπαφοργούπολου ἡ τοῦ Λάμπρου, οἱ Ἑλλήνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι εἰς ἐνέργειαν, πομπή, μεγαλοπρέπεια, φητορική, καθαρεύοντα, πάθη, θάνατοι, πατριωτισμός, ὅλα περισσαὶ χριμένα, καὶ ξεμπέρδεψε. Στὸ χέρι μας ξέρουμε τὴν Ηφασιενοπόλου, ἐδῶ εἰν' ἐπὶ τέλους καὶ η Βεργίνη, νὰ ἡ ποίησις, η τέχνη, η δόξα· «νὰ τὸ εἰδωλον παντὸς λαοῦ», ποῦ λέει στὴ «Φαῦστα» ὁ Κωσταντῖνος. Όμως ἔτσι γίνεται παντοῦ. Άσυλεντάδες ὀλίγοι καὶ πολλοὶ παφανεντέδες τῶν γραμμάτων δυὸς τρεῖς ἐργατικὲς μέλισσες, οι ὀλόκληροι ηγητηριαιοί πέντε ἀληθινοὶ ποιητὲς καὶ εἰκοσιπέντε μέτριοι στιχονογοι. Ἔπειτα πολὺ τὸ φοβοῦμα πῶς οἱ δυνατοὶ ποιηταὶ δὲν ξέρουν δύναμη νὰ γεννήσουν καὶ ἄλλους δυνατοὺς βγαλμένους ἀπὸ τὴ δύναμή τους. Πιὸ πολλὰ εἰνε τὰ θύματα ποῦ παίρουν στὸ λαϊμό τους ἀπὸ τὴς δάφνες ποῦ στολίζουν τὰ μέτωπα τους. Μάλιστα ὁ Βεργαρδάκης ἔχει πάρει πόσιο καὶ πόσιο στὸ λαϊμό τον ὅταν φάνηκε μὲ τὴ «Μαρία Ιωαννατρῆ», γραμμή, ὅπερ δὲν ξέρω λάθος, ἀπὸ τὸ θαυμασμὸ τοῦ Σαΐξπηρο, οι ἀπὸ τὴν ὁρμὴ καὶ τὴ φιλοδοξία καὶ ἀπὸ τὴν ἀστοχασία τῆς νεότητος. Τῆς φίγηταιαν οἱ ἄλλοι: ηνδραμε τὸ δράμα μας καὶ τὸ δρόμο μας! Μεσαιωνικά καὶ Φοαγκικά ὁ Βεργαρδάκης, φραγκικά καὶ μεσαιωνικά, τοῦ γίννοντο νεφοῦ, καὶ ἔκεινοι πρόλογο μὲ διάφορες ίδεες ὁ Βεργαρδάκης, προλόγους πι αντοὶ μὲ διάφορα σαλατικά: ίαμβους ὁ Βεργαρδάκης μὲ ἐλληνικὰ ἀρχεικά, ίαμβους καὶ ἔκεινοι—μάλιστα παθῶς ἀφειδιάζεται τόσον εὔκολα ὁ δωδεκασύλλαβος—μὲ παθαρέοντας αἴλαμποντονεξηητῆλλαθελαβε μέσα καὶ σηνηνὲς ὁ Βεργαρδάκης μὲ πεξά καὶ μὲ χοντρόλογα, ἀλλὰ Σαΐξπηρος χρέος τους ἐνόμισαν καὶ ἔκεινοι νὰ κώρουν πάντα μέσα στὰ δράματα τους καὶ ἔνα δούλους ποῦ νὲ λένε χωρατὰ στὴ γλώσσα τὴ για διαίτα, ἔτσι γιὰ νὰ χωρῇ τοῦ Σαΐξπηρο ἡ πανίσηρη σηνὰ καὶ νὰ γίγη τὸ θέλημα τοῦ Βεργαρδάκη, τοῦ προφήτη του. Ένας μάλιστα ἔφεινεν ἀπλούστερο νὰ πάρῃ τὸ ἴδιο τὸ δράμα καὶ νὰ τὸ ξαναφτιάσῃ, κατὰ τὴν ίδεα του.

Ἄν δὲ μὲ πιστεύης, νὰ σου στείλω τὰς 'Εκ θέσεις τῶν ποιητικῶν διαγωνισμῶν, Ραλλείων, Βουτσιναίων κτλ. Μὲ ξεχωρικὰ πῶς τὰ ξέρεις παλλήτερα μον, ἀφοῦ δὲ βροσεται κανένα ξέρο της ποιητικῆς φιλολογίας μας ποῦ νὰ μὴν τόχης διαβασμένο· ἀπὸ τὸν στίχους τοῦ Σολωμοῦ ἵσα μὲ τὸν στίχους τοῦ Ξεαρχόπολου. Και δὲν εἶνε λίγα τὰ δράματα ποῦ

ἔχουν τυπωθῆ ἀπὸ σαφάντα χρόνια κ' ἑδῶθε. Μὲ κίνδυνο μεγαλείτερο μᾶς φοβερίζει τώρα ἡ «Φαῦστα». βλέπω κι ἀνασκοπώντας μὲν ἄρχομένα μάτια οἱ παραπετέδες. Αὐτὸι δὲν ἔχουν ἀνάρητην τὸ ἰδοῦν καὶ τὸ παταλάβον τὸ ἔργο εἰδαν ὅμως τὴν ὑποδοχὴν ποὺ ἔλαβε, πατάλαβαν ὅτι ἀξίζει, κι αὐτὸι τὸν φτανεῖν. Κάθε ἄλλο εἶδος τέχνης τὸ κυπτάζον τώρα μὲν παταφρονετικό χαμόγελο, λυρικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ποιήματα, ψυχολογικά διηγήματα, κοινωνικά δράματα, σωγοφικὲς λαζαριστὲς τῆς τωρινῆς, τῆς διηῆς μας τῆς ζωῆς. Τραγοδία καὶ πάλι τραγωδία! Μὲ αὐτοκράτορες καὶ αὐτοκρατορίσσες μὲν παθαρεύοντας καὶ δωδεκασυλλάβοντας μὲν ψυχος καὶ ἀρχοντιά. Καὶ θ' ἀρχίσουν νὰ ἔσφουν· έχουν τραγωδίες, καὶ τὰς ἴδητε τὶς θὰ συμβῇ δίκιος τὴ γερὴ μάθηση τοῦ Βερναρδάνη στὰ χέρια τους ἡ ιστορία θὰ γίνη ἀπαιρηθεῖσανότερης ἡ παθητική του ποίησις, ποὺ θυμίζει τὴ Μούσα τοῦ Εὐφρίτη, θὰ γίνη φομαντικὴ αἰσθηματολογία γιλικανάλατη τὰ οητοὶ καὶ ἐν τῷ συμματικῷ μάτησην τῶν ηρώων τους ἔρθονται ἐπαρχιακῶν ἐφημεριδῶν ἡ γλώσσα τους ἡ τεχνητή, ἀλλὰ καὶ παλλιτεχνική, στὰ χέρια τους γίνη δασκαλικὸ θησανόρισμα ἀπὸ ἐλληνικούς. Κ' ἔπειτα πάλοιχει ἔνας νόμος σκληρός ποὺ θέλει ὅταν πασχίζεις γιὰ νὰ μιμηθῆς ἔναν ποιητή, νὰ τοῦ παίρνης μόνον τέσσαρημές, ποτὲ τὴν ὁμορφιά του. «Ἐτοι κι ὅταν κάνης νὰ μιμηθῆς τὸ φέρσιμο ἔντος ἀνθρώπου, τοῦ πάρεντος τὰ πονητήματα καὶ τὴν περιπτησία του, ἀλλὰ τὴν ὄψη του δὲν μπορεῖς νὰ τὴν πάρῃς. Μὲ θὰ μοῦ εἰπῆς: οἱ μεγάλοι ποιηταὶ δὲν ἀνοίγουν τὸ δρόμο σὲ ἄλλους ποιητὰς ποὺ θάρσουν νι αὐτοὺς στεφανωμένοι ὕστερ' ἀπὸ αὐτοὺς νὰ τραβήξουν στὸν ἴδιο δρόμο, σὰν αὐτοὺς; Μάλιστα, τὸν ἀνοίγουν ἀλλὰ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἀξίζουν, ἀν τὸ διαβοῦν ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο, ἀλλὰ ποτὲ δὲν κυπτάζουν νὲ πατήσουν στὰ σημάδια ποὺ ἀφήσαν τὰ πόδια τῶν ἄλλων. Φαντάζομαι στὸ μέλλον ἀλλὰ ἔργα μὲ τὴν ἴδια φωτιὰ καὶ μὲ τὴν ἴδια δύναμη τῆς «Φαῦστας» θάζουν πολλὰ χαρίσματα, ἢ ἐνα τὸ μεγαλήτερο: πῶς δὲ θὰ μοιάξῃ ἡ χάρη τους μὲ τὴ χάρη τῆς «Φαῦστας».

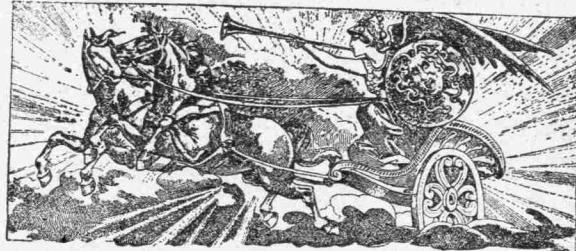
Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΥ

Τὸ κάτιοθι ἐπίγραμμα ἔτσάλη ἡμῖν πρής δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ ἐν Πετρουπόλει λογοκρίτου τῶν εἰς Τριστίαν εἰσερχομένων ἐλληνικῶν ἐκδόσεων κ. Δ. Μενάγιου.
Σ. ι. Δ.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ
εἰς τὸν ἀρτίως ἔγκαινιασθέντα ισθυὸν τῆς
Κορίνθου.

Ἐσθοῦν κυδαλίμου τε Γεωργίου ἡνιοχεῦντος
Ἐλλήνων λαόν, σὺν παρακοίτι ἔτι.
“Ολγα ἀριστονόρ, ἰσθμός, παροδίτα, Κορίνθου
Ωρύζη, κεδοῦν Τύρρο ἀγοῦ ἐννεσίης
Οφρα κεν Ἐσπερίους ῥήγιστ” Ασίη τε πελάζων
‘Ησ’ Ἐλλησπόντῳ εἴ μαζ’ ἀξίην ἔσι
Ἐργα βροτοῖς ἐπαμοιβί’ ἐπὶ γθονὶ πουλυθοτείρη
Καὶ λαοῖοι φέρη πλούστον ἰδ’ ἀρμονίην.

Δ. ΜΕΝΑΓΙΟΣ

ΑΝΑ ΤΟ ΑΣΤΥ

Καθ' ἔκστηγι ἐσπέραν εἶνε μεστὰ μέχρις ἀσφυξίας τὰ δύο θέατρα, ὅπου παριστάνεται ἡ Φαύστα τοῦ κ. Βερναρδάκη. Τὴν π. Τετάρτην ἀνεβιβάσθη πρῶτον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς Ὁ μονοὶ αἱς καὶ τὴν ἐπομένην εὐθὺς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν Ὁ λυμπίων. Τὸ δράμα τοῦτο πατέκτησε πράγματι τὰς Ἀθήνας, ἐγένετο δὲ τὸ ζήτημα τῆς ήμέρας. Δὲν ἀκούει τις ἀλλοὶ ἡ περὶ Φαύστας καὶ Βερναρδάκη, περὶ τῆς ὑποκρίσεως, περὶ τοῦ ξυρίσματος τῶν ηθοποιῶν, ἐμφανισθέντων ὅλων ὡς Ρωμαίων ἀνέμοτακος, περὶ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν εἰσιτηρίων, περὶ τῆς συρροής τοῦ κόσμου, περὶ τῶν κρίσεων τοῦ τύπου. Ὁ ποιητὴς καὶ οἱ ηθοποιοὶ ἐγένοντο ἀντικείμενον θερμοτάτων ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ ἐνθουσιῶντος κοινοῦ, ἡ δὲ Φαύστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀδιστάκτως ὡς ἡ μεγίστη ἐπιτυχία τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου. Περὶ τῆς ἀξίας τοῦ δράματος μᾶξας ἀπολαύσσει τοῦ κόσμου νὰ κάμωμεν οἰνοδήποτε λόγον ἐνταῦθα δημέτερος συνεργάτης κ. Κ. Παλαμᾶς, ὁ ὄποιος εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς Εστίας θὰ δημοσιεύσῃ ἐκτενῆ ἀνάλυσιν.

†

Καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ξυρίσματος τῶν ηθοποιῶν δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητον. Ὁ κ. Βερναρδάκης ζήθεσεν ὡς ὄρον ἐκ τῶν δύο οὐκ ἀνέμοτακος τοῦ μύστακος. Οἱ ηθοποιοὶ ἐδίστασαν ὅλιγον. Ἀλλὰ πῶς ἀλλως νὰ παρασταθοῦν ὡς Ρωμαῖοι; ἔπειτα δὲν θυμιάσιασθενταν λοιπὸν νὰ θυμιάσιασθενταν εἰς τὸν βωμὸν τῆς τέχνης τὸ κόσμημα τοῦ ἀνωγείλουσ—ἄν καὶ διὰ πολλοὺς πάντας ἀλλοὶ ἡτοὶ ἡ κόσμημα!—Οὕτω δὲ ἡ ἐμφάνισί των ἐγένετο καθ' ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τε ιστορίας καὶ τοῦ ποιητοῦ. Ἐν τούτοις δὲν θύτησεν οὐδὲ τοῖς χρησιμεύση μόνον διὰ τὴν Φαύσταν. Απηλλάχθησαν βάρους περιπτοῦ. Ὁ ηθοποιὸς πρέπει νὰ ἔγῃ σόσον τὸ δυνατὸν ἐλεύθερον τὸ πρόσωπον διὰ γά τὸ μεταπλάττη κατ' ἀρέσκειαν. Τοῦτο εἶχε κατανοήση πρὸ πολλοῦ δὲν. Παντόπουλος, ὡς ἀληθῆς καλλιτέχνης, ἐ μόνος ὁ ὄποιος πρὸ πολλοῦ δὲν φέρει μύστακα, γωρίς βεβαίως νὰ μαντεύῃ ὅτι ἐν μιᾷ ήμέρᾳ θύτη τὸν ἐμμεσῦντο αἴρηντος ὅλοι τους οἱ συγκάτελφοι. Τὸ ξύρισμα τοῦ μύστακος θύτη διατηρηθῇ τόρχ πλέον καὶ θύτη γίνη συρρύδει παρὰ τοὺς ηθοποιοῖς.

†

Τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὄποιον παρέχει σήμερον τὸ ἐλληνικὸν θέατρον ἥγανε τοὺς ηθοποιοὺς καὶ πολλοὺς τῶν φιλομούσων νὰ σκεφθοῦν ἀπὸ τοῦδε καὶ περὶ τῆς χειρεργινῆς περιόδου. Δὲν ἀπεφασίσθη εἰσέτι τίποτε δράστικόν. Ἀλλὰ καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δὲν θύτησεν οὐδὲ τοῖς γειτονεστάταις πρώτως βροχάς. Θίασος καλῶς κατηρτισμένος, συμπρατέτων τῶν ἀδελφῶν Ταξιουλάκη, τοῦ Παντόπουλου καὶ τῆς Δος Βερνάρη, θύτη ἐγκαθιδρυθῆ παριστάνων ὅλων τῶν χειμῶνα. Λέγεται ἐπίσης ὅτι θύτη συστηθῇ καὶ ἐπιτροπή, διὰ νὰ κρίνῃ καὶ ἐκλέγῃ τὰς ἔργα, καὶ